

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCÆ Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

*QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis duodecimā
Novembris anni M. DCC. XXXIII.*

M. FRANCISCO AFFORTY, Doctore
Medico, Antiquiore Facultatis Decano, Præsidente.

An Catarrhis Epidemicis Theriaca?

I.

SANABILES inter morbos, nullis magis quàm popularibus inclarescit Medicus, in familiarium Magni, in Epidemicorum curatione *Thaumaturgi* nomen sibi comparat: de Republica enim quis melius mereatur? Quis il ultrioribus in eà titulis dignior eo qui tam sævis hostibus Urbes, Provincias, Regnaque integra depopulantibus, non unum ac cives innumeros eripuerit? Suà hoc imprimis in morborum genere solerti industria ceteris præstantiorem se suos inter olim divinus senex exhibuit, & scrupulosà observationum suarum collectio-
ne postèrīs æternum Criterii singularis monumentum reliquit. Quò enim insolentioribus hi morbi symptomatis, quò latius sæviunt, eò minus vulgare in Arte peritiàm postulant; gravia patent signa, at verè plerumque latent causas, quibus ignotis innumera perperam frustra adhibentur medicamina; nec mirum cum rarum jam sit vulgares apud Medicos externas quasdam causas, remotiores ab his judicatas, observandi studium, cui multam antiqui operam dabant: ne quis ideò varios Siderum aspectus, Planetarum conjunctiones, commentitiosque influxus admittendos crediderit, quæ mendax est Sycophantarum scientia. Sed magnas diversarum anni tempestatum constanter redire solitarum mutationibus ventorum, lenius, aut inclementer assidue spirantium diuturnius imperium, Aëris mediam infimamque hemisphærii nostri regionem replentis calorem nimium aut frigus, nimiam humiditatem vel siccitatem: has velut indifferentes plurimorum morborum causas spectare gravis error est, necessarias has censuisse Hippocrates totà Aphorismorum sectione tertia videtur: Egrotos suà nullæ magis præsentia tentant; eaque cum hisce causis symptomatum affinitas est, ut in amborum conjunctione tota ferè grassantis morbi theoria consistat; nulla ex locupletè materia Medica penure-

Hippocratis morborum popularium libr. viij.

Hippocratis sect. iij. Aphorism. 1. Aphorism. v.

media nec eligenda, nec adhibenda ratio usufque suadeant nisi quæ ad commun-
nes hæc causas intimâ virtutis proportionem referantur.

I I.

POPULARIUM autem classem angustius vulgus circumscribit, malignis Febribus, Purpuratis, Petechialibus, Morbillis, Variolis, Scorbuto, contagiosisque Pestibus coarctatam autumat, hanc longè diffusus sagax Physicus ampliat; quot immò particulares individuo cuilibet familiares, tot fieri posse identidem Epidemicos judicat, ex periodico recensitarum modo causarum recursu. Dum enim in aërem nostra exactè corpora ambientem, eave quibus nutrimur penetrantem tam proximè influunt, hinc latè interdum grassantes producunt affectiones innumera familiarium speciem exterius interiusque induta: singe tibi innumeras, oculos fugientes, in Atmospherâ nostrâ diffusas maligni moris salinas particulas, ex quarum in delicatissimas oculorum, aurium, nariumque membranas impulsu generales Ophthalmiæ, Otalgia & Coryzæ apparent: nunc dum in internos oris & palati parietes impingunt, eosque per glandularum salivalium poros penetrant & se salivæ immiscent, frequentes Anginas procreant; si è faucibus Bronchias, Pulmonesque adspiratione subeant, tenuissimas pulmonares vesiculas aut pungunt aut corrodunt, hincque subitò Peripneumoniæ, Hæmoptilesque d vagantur: cum etiam nec ipsa quibus alimur esculentâ potentiaque harumce pravi moris particularum infarctu sint expertia, & ventriculum immediatè lædant, hinc populares Cardialgiæ, Vomitiones, doloresque Colici passim sæviunt, & suo per chylum viru sanguinem inficiunt, quâ datâ portâ ruunt Febres putridæ, ardentes, malignæ, Petechiæ, Variolæ, Scorbutus, nec non & ex vitiato Sanguine & crassiorum inter excrementa salium è ventriculo ad intestina vehiculatione eorum membranæ irritantur, unde vel ferrosâ per anum colluvie, vel torminalibus dysenteriiis colliquata subitò corpora accervatim efferuntur: particulares morbos multo plures in populares convertendos concipias: quid si continuum diversi mille salinorum miasmatum generis in Atmospherâ nostrâ motum, rem credideris certam? Si ventis illa ex australibus vel borealibus plagis advehi observentur? Quid si violentius exterioris, interiorisque corporis nostri partes insultent? Novæ plerumque ac variatæ atrociorum subitorumque symptomatum generales causæ.

I I I.

MULTOS licet quotannis torâ Hyeme & ineunte Vere Catarrhi tentare soleant, familiares tamen morbi reputantur, his plures ex senibus & puerulis, nonnullique ex adultis pectore scilicet debiles sunt obnoxii, at suo generali subitoque impulsu epidemicorum sibi nomen anno 1733 vindicarunt; nec improprie, cum non Civitatem, non Provinciam unam, sed Galliam omnem, totamque ferè Europam grassando peragraverint; grave Lutetia imprimis flagellum sensit, tanto impetu, ut quælibet Civium domus, immò Civitas tota commune simul valetudinarium foret. Dissimili omninò facie, multisque ac variis larvatum symptomatis sæviebat id morbi genus, nunc Cephalæam, nunc Anginas, nunc Ephemeram, nunc Synochum febrem, mox Orthopnæam, moxque Peripneumoniæ imitabatur: fallebant rei ignaros ementitæ tot ægritudinum species, unicam essentialem viri nasutiores verè Medici agnoscebant. Catarrhum popularem pectori maximè incumbentem, cujus originem à generalibus causis ab ovo repetebant; nullæ inordinatæ præcedentium tempestatum constitutione evidentiore; annorum 1731 & 1732 Æstatum Autumnorumque

NON deerunt quibus nec inditum nomen, nec petita remotiùs causa, nec simplicitate suspecta Therapeia sapiet: numquam satis cautè, iniquent, terrificè Epidemiae utendum est nomine; quid isti habent Catarrhi ceteris brumalibus annuis insolentius? Novane miasmatum hyeme quasi salino acidorum pectus afficientium theoria instituenda? Hyemales quidem morbi, fatemur, sunt Catarrhi, frequentes eà tempestate Cephalæ, Gravedines, Anginæ, Hæmoptyses, Tussès, & toridem hominum tot esse solent ægitudines, at illæ omnes simul ac subito unum elapsa hyeme hominem corripiebant: non symptomatum tantum sed variarum affectionum grassans syndrome, annon aliam eamque epidemicam morbi speciem indicat? Rariorem ejus causam non vulgaria mali moris brumalia miasmata, sed plus solito maligniora arguunt. Epidemiam quid magis redolet quàm lues quæ nulli parcens, simul ac subito per urbes serpit? Si pueros, senes, divites, magnatesque, quam plebem servilemque gentem minùs affecit, ferinis aëris insultibus quibus ultimi conditione suâ frequentius objiciebantur, imputa, Leviozem gravioribus insolitæ ægitudinis symptomatis medellam fastidis, fastidiebant etiam qui epidemicis prædictorum annorum Catarrhis ætatibus pristinae Medici speciosæ omnis generis medicamentorum fartagini indulgebant: Absit ut à venæ sectione, Catharsive magnis in morbi principio auxiliis recedam, cum allevianda ultrò se offerat sanguinis ad pulmones affluentis copia, cum ingravescat Cerebrum, & noxiæ alvi adstrictioni sit occurrendum: nec etiam Bechicorum oleosorum in Præsanis, Linctibus, Eclegmatis usum spreverim, immò suaferim; at post celebrata vulgaria hæc remedia, superstite adhuc Tussi asperâ, salubrius jam quid desideratur? hujusce salubrioris vices adimplet Theriaca; de præstantiâ ac efficaciâ dubitas, ob numerosam diversæ ac sibi mutuò, ut videtur, oppositæ virtutis Simplicium quâ componitur, congeriem; immò nova singularisque ex ipsâ compositione virtus emergit: quid amplius hic objicies? An intimum quo præstat calorem, pectori jam irritatione inflammato, noxium? Supponis noxium Theriacæ calorem, solam metuendi caloris speciem præfert, salutare intimiùs pollet, horum instar seminum fructuumque, qui cum acriùs os afficiunt, salubre sanguinis fervori frænum injiciunt: rem probat seminis Cardamomi masticati exemplum, hoc nimirum calido licet sapore donetur, sitim tamen salubri occultâque aciditate & frigiditate in ore ipso restinguit. Quid plura? Unicuique adde salutari Electuario faventibus argumentum, felicem ab antiquo usum, felicem in similibus annorum prædictorum Catarrhis, probatum in novissimè observatis.

Ergo Catarrhis Epidemicis Theriaca.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Emmanuel-Mauritius du Verney.

M. Ludovicus-Claudius Bourdelin, Scholarum Professor, & Regia Scientiarum Academia Socius.

M. Michael-Ludovicus Vernage, Regis Consultarius & in Senatu Parisensi Medicus ordinarius.

M. Joannes-Franciscus Leaulté.

M. Antonius Millet, Pharmaciatæ Professor.

M. Michael Peages.

M. Petrus le Tonnelier.

M. Nicolaus Andry, Antiquus Facultatis Decanus Rei Herbaria Professor, & Professor Regius.

M. Philippus Hecquet, Antiquus Facultatis Decanus.

Proponebat Parisiis JOSEPHUS DE JUSSIEU, Lugdunæus, Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. 1733. à sextâ ad meridiem.